

GAZETA KRAKOWSKA

№ 33.

Z KRAKOWA DNIA 12 MAJA 1824 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Warszawy d 3 Maja.

N. Pan raczył nuyfaskawoy ozdobić orderami S. Stanisława trzeciej Klasy, JPP. Bonawenturę Błazowskiego Kassjera Jeneral: Krol: Pol.: Jozefa Marszałowskiego Naczelnika Wydziału Solnego w Kom: Rząd: Przych: i Skarbu, Antoniego Dobka Rewizora dochodów Skarbi: w Woiew: Lubels:, Wincentego Woyciecha Trzetrzewińskiego pierwszego Referenta w Wydziale dochodów Stępl: przy Kom: Rząd: Przych: i Skarbu, Michała Ruścińskiego Kom: Skarb: w Kom: Woiew: Płoc:, Pankr: Jaroszewskiego Kom: Wydz: Adm: przy teyże Kom:, Felixa Zmiewskiego Kom: Wydz: Adm: przy Kom: Woiew: August:, Daniela Skoranicza Naczelnika Sekcyi Skarbi: przy Kom: Woiew: Płoc:, Jana Bromirskiego Ass: Leś: przy Kom: Woiew: Płoc:, Michała Kisielnickiego Kom: Deleg: Obw: Przasnyskiego, Kazimierza Luxa Kom: Deleg: Obw: Płock:, Józefa Broniewskiego Kom. Deleg: Obw: Pułtuskiego. Józefa Kramera Kom: Deleg: Obw: Os.rolęckiego, Woyciecha Bońkowskiego Poborcę Woiewodztwa Płocniego.

Towarzystwo Królewsko-Warszawskie Przyjaciół Nauk

Odbędzie posiedzenie publiczne d. 7 Maja 1824 roku, na którym:

1. Prezes Towarzystwa, Radca Stanu Staszic, zgaj posiedzenie.

2. Professor Uniwersytetu Królewski: War: Kaletan Garbiński przemówi imieniem Członków nowo obranych.

3. Członek Towarzystwa Elementarnego Łukasz Gołębiowski czytać będzie rozprawę o Turniejach i Gouitwach.

4. Biskup Płocki, Senator X. Prądmowski: O stanie Polski pod dynastją Piastow.

5. Prezes Towarzystwa, Stanisław Staszic: Obraz życia, przymiotów i zasług naukowych ś. p. Stanisława Hr. Potockiego, Prezesa Senatu.

6. Tomasz Kantorbery Tymowski: Poezyją.

Mieysce posiedzenia w domu Towarzystwa przy Krakowskiem Przedmieściu. Zacznie się o godzinie 10 zrana.

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za korzec żyta złotych od 6 i gr. 8, do zł. 7. Pszenicy od 10 i pół

do 12. Jęczmienia od 5 i pół do 6. Owsa od 5 do 6. Siana fura jednokonna od 7 i pół do 12; parokonna od 14 do 17. Słomy fura zwyczajna od 4 i pół do 5 i pół.

Z Petersburga d. 29 Marca d. K.

(Z Kurjera Litewskiego.)

W Sobotę, dnia 29 b. m. dany był koncert, na rzecz ubogich tutejszey stolicy, przez Towarzystwo Patryotyczne Dam. Zbiór osób, które się na nim znajdowały, spełnił nadzieie miłości Chrześcijańskiej. Wielka liczba artystów z gorliwością i talentami ubiegała się w daniu temu dziełu dobroczynnemu wartości i przyjemności, jakiby się należało spodziewać od podobnego zgromadzenia. W tey liczbie znajdował się P. Schoberlechner sławny fortepianista, niedawno z Wiednia tu przybyły. — Tym sposobem troskliwość prawdziwie macierzysta Towarzystwa Patryotycznego Dam umiała korzystać ze wszystkich okoliczności, mogących się przyczynić do wsparcia cierpień ludzi.

Z Paryża d. 26 Kwietnia.

Na wczorajszem posiedzeniu izby Deputowanych Prezes odczytał zgromadzeniu list od Ministra Peyronet, w którym donosi, że od 2 departamentowych kolegiów Cher i Girondy obrany został deputowanym, i że przymuje obiór ostatniego. (Niedostało więc przez podwójne obiory w różnych miejscach 6 reprezentantów, którzy w przeciągu zch miesięcy muszą być wybranymi.) Potem Margr. Terrier de Santans i Hr. Erceville zdali sprawę o różnych prośbach. Na żądanie niejakiego Dolonele z Borde-

aux, aby na przyszłość ślub kościelny poprzedzał cywilny, proponował zdwojcy sprawę przystąpienie do porządku dziennego, ponieważ dotychczasowe prawo przez ustawę tylko zmienionem być może, a izba niema do tego inicjatywy. Baron Mechin i Hr. Girardin zgadzali się na to. Pan Berbis mówił, iż nieprzyawoita jest rzeczą, aby w jedney Francyi ślub cywilny poprzedzał jeszcze ślub kościelny, i ostatni uważany był jako przydadkowy, i że tak Katolicy, jako i Protestenci pragną w tey mierze zmiany. Nakoniec postanowiła izba, iż prośba P. Dolonele odesłaną być ma Ministrowi spraw wewnętrznych. Prośba właścicieli kopalni soli w departamentach Gardy i Henault, którzy żalą się na wysoką opłatę od soli, odesłaną została Ministrowi skarbowemu i kommissyi budżetowej, a żądanie Officera jazdy, Boulanger de Fougerally, aby Królowi Ludwikowi XVI i XVII, Królowey Maryi Antoninie i Xiężnie Elżbiecie wystawione były pomniki, do Ministra spraw wewnętrznych. Nakoniec nastąpiło roztrząsanie projektu do ustawy względem zużycia prowizyi od obligacyi skarbowych. Hr. la Bourdonnaye, jako nayspierwszy z zapisanych przeciw tey ustawie mowców, mówił przeciw niej. Potem mówił przeciw niej P. Ricard. Na końcu posiedzenia zabrał głos Minister skarbowy i mówił przeszło godzinę za ustawą. Izba odłożyła dalsze roztrząsanie do poniedziałku i rozeszła się o godzinie 6 popołudniu.

Generał Guillemot, który iak wiadomo odpływie z Tulonu do Stambułu, bierze z sobą 3 adjutantów, pomiędzy którymi znajduje się P. Lostade. Z por-

celanowey rękodzielni w Sevres wiezie pewną liczbę przepysznych wazonów w podarunku dla Sułtana.

Gazeta miasta Bordeaux twierdzi, że wojsko nasze w Hiszpanii będzie 8 do 10,000 głów pomnożeniem.

Król Hiszpański udzielił Jenerałowi porucznikowi Donadieu wielką wstęgę orderu Karola III.

D. 24 wyszło tu z druku dzieło P. Montlosier o położeniu Francyi w d. 1 Stycznia 1824, które składa się z 3 oddziałów. W pierwszym wystawia autor teraźniejszy stan Francyi; w drugim przeskody i niebezpieczeństwa, iakie z teraźniejszego położenia wynikają, a w trzecim sposoby do uniknienia tych niebezpieczeństw i usunięcia przeszkód.

Bankierowie Guebhard i de Jouffroy znajdują się teraz w Madrycie. Celem ich podróży nie zdaie się bydź układanie o nową pożyczkę, ale umowienia środków względem przyjętej na siebie na końcu roku zeszłego.

Z Londynu dowiadujemy się, że towarzystwo do odnowienia kopalni złota i srebra w Meksyku, Real del Monte, już się urządziło i działania swoje rozpoczęło: Kapitał jego składa się z jednego miliona funtów szterlingów w akcyjach, które już są rozkupione. Dnia 24 Marca gorniczy inżynierowie p. płynęli przez Nowyork do Meksyku. Dyrekcya tego towarzystwa jest przedawnie zarządzona; mieszkać będzie w Londynie, a w Meksyku ustanowi administracyją.

— D. 27 —

Jenerał Foy zachorował i niebyswa na posiedzeniach izby Deputowanych.

Pułkownik Maziau, należący do wojskowego spisku (d. 19 Sierpnia roku

1820 został przez Króla zupełnie ulaskawiony.

Na publicznem posiedzeniu Akademii Francuzkiej d. 24 Kwietnia okazano zadziwiające postępy od 60 lat w wiadomości historyi naturalney. Lineusz oznaczył liczbę wszystkich roślin do 8000: teraz znamy ich 40,000, a w kilku latach dojdzie ich liczba do 50,000. Liczba gatunków czteronożnych zwierząt pomnożyła się od 3 do 700. Rzeki Francuzkie zawierały tylko 50 gatunków ryb, a teraz sam la Grange naliczył ich do 250. Dla opisania wszystkich znanych insektów historyk naturalny potrzebowałby dziś przeszło 30 lat czasu. P. Cuvier udzielił zadziwiające szczegóły anatomii chrabąszcza. Mały ten za ledwo cal długi robak ma 494 muskułów, 94 par nerwów i 40,000 par rurek. Ognista mowa P. Auger przeciw romantykóm, którzy ciągle wiodą spór z klasykami, ściągnęła większą uwagę niżeli powyższe spokojne rozbiory. „W północney Europie (mówił P. Auger) posuwano często zapęd aż do ciemności, uczucie aż do mistycyzmu, a moc umysłu aż do odurzenia. Poci czerpali swoje przedmioty z dawnych kronik i Xiążek, wystawili je z czarodzieyskimi cudami i ściągali na tę mieszaninę czczość, która gdzie indziacy nie uszlaby za dziecinną bajkę, podziwienie publiczności. Te w 8 do 10 Niemieckich Atenach napisane i wystawione sztuki o trzymały oklaski i dobrzy nasi sąsiedzi (Niemcy) wmawiali w siebie, iż posiadają oyczysty teatr. Romantyka nie jest weale nowym wynalazkiem, ale szczególniejszym sposobem pisania; jest to cień, który za zbliżeniem się do niego zalka.”

Potem żalił się P. Auger w swem zapale na romansycznych pisarzy Francuzkich że psują język, dobry gust, t. d.

Mówią, iż autor listu i zepsowca obrazu Rubensa uwięziony został; lecz dodaie Dziennik Goniec, że sprawa ta dla pewnych przyczyn zatartą zostanie.

Jutro wyjeżdża ztąd młody Virtuos na fortepianie Liszt z oycem swoim do Londynu.

Przy rozbieciu się d. 16 Kwietnia pod Roszellą Amerykańskiego okrętu Cicylija, który z Hawanny do Bordeaux był przeznaczony, utopiła się cała Hiszpańska rodzina, matka z 5 dzieci, guwernantka i Murzyn. Sam tylko uratował się Kapitan okrętu.

Od granic Hiszpańskich d. 22 Kwietnia.

Pomiedzy przybyłemi d. 16 b. m. do Perpignanu jeńcami Hiszpańskiemu odkryto 40 do 50 Piemontczyków, których do dalszego rozkazu zatrzymano. Jnni odeszli do Hiszpanii.

W Vittoria zabroniono konstytucyonistom pokazywania się więcej iak 3 razem.

Z Madrytu d. 15 Kwietnia.

Mówią, iż Król powróci d. 19 z Toledo do Araniuez. Zresztą podróż ta Monarchy była nie w jednym względzie ważną. Kanonik Don Saez, lubo nie wyniesiony ieszcze na spowiednika Królewskiego, przywrócony jednak został do łaski, a Kapituła Toledańska złożyła Królowi w darze 710,000 franków.

Jeueral Franciszkański, oyciec Almeida został Biskupem Palencyi; lecz miał niechętnie opuścić Madryt.

Policyynej rozporządzenie zabrania

podczas wielkopiątkowey processyi, zaczęwszy od czwartku aż do soboty w wieczór wyjeżdżać w powozach za miasto pod karą 50 dukatów. Nikt niemoże za processyją iść iak pokutujący, &c. i nieposłuszni, jeżeli będą szlachtą ulegają karze 10letniego więzienia i zapłacenia 500 dukatów, a nie szlachta 200 plag i skazaniu na 10 lat na galery.

Podług listów z Kadyxu uwięziono tam kilkanaście osób.

Don Merino miano w Burgos uwięzić.

Do Ceuty posłano z wielkim pośpiechem officerów inżynierów, z czego wnoszą, że Maurowie rozpoczęli nieprzyjacielskie kroki przeciw Hiszpanom.

D. 3 b. m. znaleziono w mieście Motriko ustawiony kamień konstytucyonny na dawnem miejscu. Zrzucano ten występek tamtejszym liberalistom, lecz z dochodzenia okazało się, że popełnili go ochotnicy Królewscy, dla ohydzenia konstytucyonistów.

Niektórzy twierdzą, że kłótnie między Margr. Talaru, Posłem Francuzkim i Hrabią Bourmont, naczelnym Wodzem woysk Francuzkich w Hiszpanii, zrzędziły odwołanie ostatniego.

Z Lizbony d. 9 Kwietnia.

Onegday Posel Hiszpański, Xiąże Villa Hermosa, miał wstępną audyencyją u N. Króla naszego. — Na krótką jego przemowę odpowiedział Król, że nietylko wspólny interes obu krajów, ale nadto powinowactwo z innemi krajami wymagało, aby Posłowie obu Dworów wyższe mieli znaczenie, i podoba mu się wybór N. Króla Hiszpańskiego.

Z Londynu d. 23 Kwietnia.

P. Canning wyjechał na kilka dni z Londynu.

Bank Angielski zaczyna rozpożyczać leżącą gotowiznę na gruntowe posiadłości; 400,000 Fs. jest przeznaczonych do rozpożyczenia w następnym tygodniu.

Od r. 1810 do 1816 pociągnionych tu zostało przed Sąd 12,153 przestępców. Około 2040 nie uznał sąd przysięgłych za winnych, 2692 było uwolnionych od winy, a 7421 za winnych uznanych, z których 127 stracono. Od r. 1817 do 1823 wynosiła liczba oskarżonych 18,337, z których 2945 nie ścigano, 4039 za niewinnych, a 11,303 za winnych uznano i 175 stracono. Powiększenie ludności, pomnożyło także liczbę występnych; lecz w ostatnich 14 latach zmniejszyła się znacznie kara śmierci.

W Birmingham wystawił P. William Robins własnym kosztem wspianą kościół na 300 osób, który niedawno presbiteriaalny Pastor Irving poświęcił.

Biega tu projekt utworzenia nowej Zachodnio-Indyjskiej kompanii, której kapitał wynosić ma million Fs. Oprócz tego zawarta została przed kilku dniami nowa pożyczka dla plantowników w Zachodnich Indiach w kwocie 5mill. Fs.

Na giełdzie rozchodziła się wiadomość, że dwa pierwsze Niemieckie Morcarstwa chcą jeszcze w tym roku za przykładem Francji zmniejszyć prowizyj od długu krajowego.

P. Mathew, towarzysz oręża Riego, który za wstawieniem się Ministra naszego spraw zagranicznych w Madrycie z więzienia uwolniony został, przybył już do Anglii.

P. Curtis dla krążenia Algje skich korsarskich okrętów bawi od kilku tygodni na Malcie.

Koszta na wystawienie nowego zwozzonego mostu na Tamizie w wschodniej części Londynu wyrachowane są 392,000 Fs.

Za przybyciem rządowej parowej łodzi w sile 140 koni do Portsmouth, dla przywożenia i wywożenia z portu okrętów, zawdziął tam Admiral Saumarez swoją banderę na 1200 działowym okręcie Brytanii.

Kommissya do ulepszenia więzień przyjęła plan do oddzielenia więzień dla kobiet od mężczyzn.

Przybył tu Hiszpański Pulkownik Pablo, były gubernator w Alikante.

Gazeta Goniec zaprzecza rozchodzącej się od dwóch dni wieści, iakoby rząd niepomyślnie wiadomości odebrał z południowej Ameryki. Nadeszły tu listy pod d. 9 a Gazety do 18 Stycznia z Bogota, i wszystkie opisują nayzupełniejszą spokojność. Czyniono tam przygotowania do zebrania się trzeciego Kongressu, który na początku Lutego rozpocząć ma swoje posiedzenia. Naywiększym atoli dowodem stałości tej nowej Rzplcey jest półtorarocznia nieobecność Bolwara.

Do Gospody Loyds nadeszła wiadomość, że d. 3 Marca wszyscy Angielscy mieszkańcy po odpłynieniu okrętów wojennych Imperator i Maranham oddalili się z miasta Para. Zlechętni, którzy zapomnieć niemogą czynnego należenia Anglików do przywrócenia spokojności w Październiku r. z. rozpuścili pomiędzy ludem, że oni przyezyną byli śmierci 256, którzy z pary siarczaney pomarli. Tamtejszy Angielski Vicekons

sul oznaymł Kapitanowi Trist, na którego okręt udali się uchodzący Anglicy, że odebrał od miejscowego rządu ostrzeżenie, iż po oddaleniu się obu Brazylijskich woiennych okrętów ręczyć nie może za życie i własność Angielskich poddanych. Większa ich część udała się zatem do Barbadoes.

Empecinado nie jest, iak dawniej pisano, zamordowany, ale znajduie się uwięziony z 80 innymi konstytucyonistami w Rueda, miasteczku dawney Kastylii.

D. 19 b. m. odśpiewane tu zostało w kaplicy poselstwa Portugalskiego (*Te Deum* z powodu rocznicy koronacyi N. Króla Portugalskiego Jana VI, na którym znajdowało się wiele obcych Posłów.

Rząd Portugalski żądać miał z powodu zaburzeń w niektórych prowincyach pomocy od Francyi i podług tey wieści wniść miało do Badaiez 5000 Francuzów. Mówią także, iż ten rząd postanowił wysłać przeciw Brazylii 10,000 woyska, lecz obie te wieści potrzebuia potwierdzenia.

Król Portugalski dozwolił niedawno zaślubionemu z córką Hr. Poniche Ministrowi Skarbowemu Hr. Povoa (dawniej Sampayo) utworzyć majorat z 3 milion: krusadów (z mill. talarów.)

Podobnie iak w innych krajach urządzona tu jest szkoła, w której uczniowie rzemieślników uzupełniać mogą w niedziele nieukończone w szkołach nauki. Wczoraj rozpoczęła się ta szkoła na to lato nauką chemii, w której zamiast udania się do szynkowni, znajdowało się do 200 czeladzi rzemieślnicy i z taką pilnością słuchali tłumaczenia

Professora Philips, iak zaledwo od ucztałconey młodzieży spodziewać się można było.

— D. 27 —

Podług Gazety Dworskiej N. Król mianował Instygatora jeneralnego, Pana Karola Wettherell, rycerzem, a P. J. H. Purwes Konsulem Angielskiem w wschodniej i zachodniej Florydzie.

Jeneral Mina byl w Gazetach tutejszych przez rzekomo wychodnia Hiszpańskiego Verax żywo dotchnięty, i przez Sekretarza swego Aldez, który długo znajdował się w niewoli Francuzkiej, kazał następujące słowa w tychże Gazetach umieścić: "Mina spodziewa się, że osobista złość niezechce powiększać jego nieszczęścia, i oświadcza, iż na żadną potwarz nie odpisze."

We środę Porucznik Johnstone, który na okręcie Fury odplynąć miał na wyprawę do bieguna północnego, zastrzelił się w Depford z napadu obłąkania umysłu.

Pod Terceyra, jedney z wysp Azorskich, rozbiły się w nocy d. 29 Marca 4 Algierskie okręty.

Z Włoch d. 18 Kwietnia.

Jakkolwiek pisma Włoskie nie piszą wyraźnie, Oyciec S. nie musiał jednak zupełnie wyzdrowieć, ponieważ nie wychodzi dotąd z pokoiów, i wszystkie obrzędy wielkotygodniowe odbywał za niego Dziekan S. Kollegium Kardynał Semaglia, a mianowicie w wielki Czwartek obmycie nóg 13 Pielgrzymom różnych narodów. Z rozkazu Oyca S. obiadowali potem, podług dawnego, ale od 7 lat zaniedbanego zwyczaju, w Sali Watykańu wszyscy Kardynałowie. Podczas

skromnego tego obiadu miał kazanie Opat Scarpa. Takż obiad i z kazaniem nastąpił w wielki Piątek.

Oyciec S. zachowuje ścisłą ekonomikę: z pałacu Kwirynalnego wszystkie sprzęty, które na przybycie Cesarza Austriackiego przez zosłego Papieża sprawione były, sprzedane zostały przez publiczną licytacyją.

Z Stambulu d. 10 Kwietnia.

Rozmaite tu w ostatnich czasach uzbrojania dopelnionemi zostały w przykrym porządku; niezaszła najmniejsza zdrożność, i podczas wsiadania na okręty lądowych i morskich woysk zachowana była najsłodsza karność. Pomiedzy mieszkańcami stolicy zachodzi z tego powodu powszechne ukontentowanie.

Kapitan Basza pożegnał d. 5 b. m. Ministrów Porty, i odebrawszy od W. Wezyra ostatnie instrukcyie, udał się na admirałski okręt o 74 działach. D. 7 odpłynął jeden oddział floty, składający się z 1 fregaty, 2 korwet i z galer do Dardanellów.

Z 12,000 Janzarów, którzy na wezwanie Sultana zapisać się kazali do czynney służby, wzięto tylko na teraz 3000, częścią aby nie ogolocić stolicy ze strazy, częścią też z przyczyny skarbowey, ponieważ każdy z tych żołnierzy oprócz zwykłego żołdu dostaje codziennie po 12 asprow dodatku. Woysko to wsiadło na 20 w porcie stojących przewozowych statków, które za pierwszym pomyślnym wiatrem odpłyną.

Względem przeznaczenia dotąd zebranych woysk i uzbrojonych okrętów zachowana jest najsłodsza tajemnica. Co o tem rozchodzi się w publiczności,

opiera się tylko na domysłach.

Podług doniesień z Alexandryi pod d. 9 Marca, Agent Baszy Egipskiego Nedshib-Effendy, był w Kairze jako Posłaniec Porty z największą okazałością przyjęty. Kiaia-Bey zaprowadził go na czele 4000 jazdy i 3000 piechoty do przeznaczonego dla niego namiotu. Gdy Mehmer Ali Basza i syn jego Ibrahim zbliżyli się do tego namiotu, zsiadli z koni i ucalowali suknie Posłańca, na znak uszanowania jego zlecenia. Potem oddał Posłaniec Baszy dwa kosztowne pałasze, honorowy kaftan i pismo W. Sultana mianujące go Jeneralissimem woysk w Rumelii, Albanii, Natolii, Syrii, i t. d. Ibrahim Basza otrzymał dyamentami wysadzaną tabakierę. Podczas tey uroczystości strzelano z dział i w woyska w paradnych mundurach przeciągnęły okolo namiotu na powrót do miasta.

Porta wiedziała już pierwey, że Mehmed Ali Basza nie przyymie osobiście dowództwa, ponieważ obecność jego w tak obszernem wielkorządztwie jest koniecznie potrzebna. Wszystkie zatem przyslane mu z Stambulu pełnomocnictwa złał na swojego syna Ibrahima, który mieć będzie stopień Seraskiera. Względem liczby dostawić się mającego przez niego woyska, biega podług zwyczaju wiele przesadnych wieści; lecz nayspodobniejszym do wiary jest, że do wielkiej tey wyprawy przeznaczyl 20,000 piechoty, pomiędzy którą znajdują się 12,000 na Europeyski sposób urządzoney, i 2000 jazdy. Basza Akry dostawić ma 10,000 Druzów. Jazda Egipska udać się ma lądem przez Syryją i Natoliją do Dardanellów i w Gallipoli wsiądzie na okręty; podług ostatnich doniesień udała się

Już w drogę. Mehmet Ali Basza ofiarował także 6000 miar zboża, dla opatrzenia w żywność twierdz Tureckich i owe próżne okręty, które przed 6 tygodniami z Stambułu do Egiptu popłynęły, a o których tyle sprzecznych i groźących wieści rozsiano, nie miały innego przeznaczenia, jak zabranie tego zboża.

Kłótnie pomiędzy powstańcami w Morei codziennie groźniejszą przybierała postać. Kolokotroni, Nikita i Pietro Bey, i połączeni z nimi kapitanowie założyli swoje siedlisko w Trypolizy, i publicznie opierają się nowemu za wpływem mieszkańców wyspowi utworzonemu rządowi. Ten chce 3,000 ludzi do powściągnięcia ich wysłać. Podpisana Przez Prymatów Hydry, Spezji i Ipsary odezwa zawiera między innymi: „Zmuszonymi jesteśmy nakonie przerwać milczenie. Gdy my od 3 lat poświęcamy nasze majątki, nasze okręty i krew, dla oparcia się ogromnej sile morskiej Tureckiej i innych Barbarzyńców, zgrała rabusiów rządziła w wszystkich punktach nieład, kłótnie i spustoszenie, i dla zasyceenia swej chciwości porządziła nieszczęśliwą Grecyją w największą nędzę. Pod jej tyraniją ztrwonione są dochody kraju, najlepsi obywatelowie zrażeni i lud tak dalece jest wycieńczony, iż trudno mu będzie zdobyć się na sposoby do odparcia zewnętrznych i niemniej niebezpiecznych wewnętrznych swoich nieprzyjaciół. „ — Dalej wyrażono przeciw postępowaniu tych obmierzłych rządców: „iż zaniedbali i anisaczyli wschodnią Grecyją, a zachodnią zupełnie swojemu losowi zostawili, i że Missolungi, ta warownia Pelopenesu, winna jedynie swojemu ratunkowi niezręczności Turków i ostrej porze roku podczas ostatniej zimy. „

Pewną jest rzeczą, iż większa część powstańców i tych wszystkich, których powszechne dobro obahudzi, przynajmniej potajemnie sprzyjała nowemu rządowi; ale daleko większa siła znajduje się w ręku jego przeciwników, i pojednanie obu stronnictw nietylko podlega wielkiemu trudnościom, ale nadto krótko będzie trwałem. Jak dalece wspólne niebezpieczeństwo połączyć je na czas może, okaże się w następnej kampanii. Tym czasem nic naturalniejszego, jak że powstańcy w takim położeniu rzeczy nie mogli żadnego ważnego wojskowego działania do skutku przywieść. Od zakończenia przeszłorocznej kampanii, wyjąwszy płamiącego ich i zawsze czynu na Jtace, żadnej znaczącej klęski nie zadali Turkom; nie wydarli im ani Negropontu, ani Patras, ani Lepanto, ani Koron. (*) Wtargnięcia słabych i z rabunku tylko żyjących podjazdów do Arkonii, niepociągnęły żadnych za sobą skutków; bo chociaż, co jeszcze podlega wątpliwości, doszły pod Arta, nie mogli jednak opanować tamtejszego cyta-deli, a tym mniej zagrozić Przewie. — Na Kandyi przeważają nowu Turcy. Ostatnie usiłowanie wilecznego, ale ze wszystkich stron opuszczonego Timbasi poszło równie nieszczerliwie jak poprzedzające. Po zwycięstwie potocznie odstąpić musiał warowni Sphakia na południu tej wyspy, która była najważniejszym punktem jego obrony, oprócz zamków Chisamo i Selino nie mają powstańcy innego schronienia oprócz wysokich gór wewnątrz tej wyspy będących. Porta tak jest zresztą pewna poddania się w krótko tej wyspy, że mianowanemu przez Patriarchę Biskupowi Greckiemu Kandyi wsiąść na flotę Kapitana Baszy rozkazała. (Dostrzegacz Austr.)

(*) Korrespondenci Dzienników Sporów, Konstytucyoniści i innych Francuzkich opanowali już oddawna tę twierdzę, i nawet dzień i godzinę osadzenia niektórych przez Greków podał. — Zastanowienia rzecz godna, iż żaden z tych dzienników nie odwołuje ani nieprostuwie fałszywych tego rodzaju doniesień. (Dost: Austr.)

DODATEK

DO N^{ro} 38.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

z KRAKOWA DNIA 12 MAJA 1824 ROKU WĘ ŚRODĘ.

Z Wiednia d. 3 Maja.

J. C. K. Mość udzielił raczył gabinetowym swoim Listem z d. 2 Kwietnia r. b. Kr. Bawarskiemu rządowemu Radcy. Baro. wi Gravenreuth, kzyż rycerski orderu Leopolda.

Lut. ikowi Brethven dozwolił J. C. K. Mość post nowieniem swoim pod d. 1 Kwietnia r. b. przyjąć przysłane mu od muzyc ney akademii Szwed kiej diploma na Członka honorowego.

Dnia 10 i 11 Maja 1824 r.

Cena Zbó ż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzelawanych.

Korzec	1.	2.	3.	4.
	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Pszenicy	11 20	11 —	10 15	9 —
— Żyta	6 15	5 24	5 15	5 —
— jęczmienia	5 —	4 24	4 15	4 —
— Owsa	3 18	3 15	3 6	— —
— Łagiel	17 —	16 15	16 —	15 —
— Grochu	6 15	6 —	5 15	5 —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

W Gdańsku dnia 30 Kwietnia.

Łaszt 3 Korcy wynoszacy

Pszenicy	od	Złp.	480	do	600
Żyta	—	—	270	—	300
Jęczmienia	—	—	198	—	210.
Owsa	—	—	180	—	193
Grochu	—	—	270	—	300.

LOTERYJA KRAIOWA.

W 85 Ciągnieniu dnia 12go Maja r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z kola zostały Numera następujące:

53. 14. 76. 24 63.

Przyszłe 86 Ciągnienie dnia 19 Maja r. b. przypada.

UWIADOMIENIE.

Dnia 10 Czerwca 1824 przy nieodmienne cięgnieniu w Wiedniu wielkiej Lotteryi na Państwo IWONICZ i piękną Wieś WROCANKA są do wygrania:

1 Traffer na państwo Iwonicz lub zapłacić się za nie mający szacunek w Wiedeńskiej Walucie czyli Sztetnach
ZR. 200,000.

1 Ditto piękną wieś Wrocanka lub iey szacunek . . . — 50,000.

1 W getowiznic . . . — 30,000.

1 Ditto . . . — 10,000.

1 Ditto . . . — 9000.

1 Ditto . . . — 5000.

1 Ditto . . . — 4000.

1 Ditto . . . — 3000.

8 Ditto po ZR. 1000 — 8000.

18 Ditto — 500 — 9000.

10 Ditto — 300 — 3000.

8	Ditto	po ZR.	250	ZR.	2000.
8	Ditto	—	200	—	1600.
62	Ditto	—	100	—	6000.
250	Ditto	—	50	—	12,500.
100	Ditto	—	25	—	2500.
1608	Ditto	—	20	—	32,160.
4920	Ditto	—	12	—	59,040.
7000	Trafferów wynoszących w piętnądzach i oprócz tych wygrañ jeszcze bezpłatne losy			ZR.	447.000.
1	W gotowiznie			ZR.	10.000.
2	Ditto	po ZR.	1000	—	2000.
2	Ditto	—	50	—	1000.
25	Ditto	—	100	—	2500.
30	Ditto	—	50	—	1500.
7060	Trafferów w kwocie Wied: Waluty			ZR.	464.000.

Znaczne te wygrane okazyją każdemu z stawiających bez dalszego zalecenia korzyści z tej Lottery: Kto 10 losów odrazu zakupi otrzyma isty bezpłatnie.
 Los kosztuje w W. W. czyli Szełnach ZR. 10 których dostać można u JmPana Antoniego Hölzela, w Rynku pod Nr. 259.

U W I A D O M I E N I E.

Podpisany p. Jeymnie się za mierną nagrodą uczyć dokładnie języków Łacińskiego, Niemieckiego, Francuzkiego i Angielskiego, iako też Historji, Jeografji, pisanja listow kupieckich i zwyczajnych w potocznein życiu przypadających.
Andrzej Hilke
 mieszkający w ulicy Gołębicy pod N. 283.

D O N I E S I E N I A.

Trybunał Pierwszej Instancyi

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.
 Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału Iwszzej Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, dnia 19go Lutego we Czwartek 1824 roku.

W Y D Z I A Ł I w s z y.

O B E C N I.

- Mąkólski, Prezes. — Chwałibogowski, Prokurator.
  - Bartynowski
  - Nowicki
  - Kuliczkowski, Pisarz.
- } Sędziowie.

Trybunał Pierwszej Instancyi

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.
 Mając sobie od Sądu Appellacyynego, stosownie do Art: 175 Kodexu Handlowego Księgi III. Tytułu V. przesłany Wyrok Rehabilitacyi Handlu Pana Ignacego Laszkiewicza, Kupca i Obywatela Wolnego Miasta Krakowa, pod Firmą Franciszka Laszkiewicza, który jest tej osnowy:

S A D A P P E L L A C Y Y N Y

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu,
 Wydał następujący Wyrok:

P R Z Y T O M N I.

- Nikorowicz Prezes. Kawaler Orderu S. Stanisława.
  - Piekarski Vice-Prezes, Kawaler Orderu Stanisława.
  - Januszewicz
  - Goluchowski
  - Krzyżanowski, Z-stępca.
  - (podpisano) Nikorowicz.
  - Matakiewicz.
- } Sędziowie.   Sytkowski, Prokurator Appellacyi.

Działo się w Krakowie w Domu Władz
Rządowych na Audyencji Trybunału Ap-
pellacyjnego dnia 11go Grudnia 1823 r.

W S p r a w i e

Rozstrzygnięcia Prośby P. Ignacego Laszkiewicza, o Rehabilitacyą, czyli przy-
wrócenia do czci i możności prowadzenia Handlu.

S Ą D A P P E L L A C Y Y N Y

W przedmiocie pod rozstrząśnienie swe przypadającym — Zważywszy najpierw
treść podania P. Ignacego Laszkiewicza w osnowie następującej:

WYSOKI SĄDZIE APPELLACYNY!

Nieszczęśliwe wypadki przewiodły Handel niżej podpisanego do upadłości,
a mianowicie: księski przez bankrutów Kupców, z któremi Handel niżej podpi-
sanego miał pieniężne związki, iako to: w Tryjeście, Ferrarze, Lipsku, Brodch,
tudzież stracy na Paoierach Rządu Austryjskiego codziennie kurs swój mienia-
cych. Powody te są udowodnione Sądownie, sprawdzone przez Wierzycieli, w
Kwitach i Sądzie przyznane, iak o tem Wyrok z dnia 31 Grudnia 1819 r. prze-
konywa. — W upadłości tej w moc polecenia Sądowe o sporządzonym został,
przez Kuratorów Bilans handlu upadłego. Wyszczególnieni tamże Wierzyciele przy-
jęli proponowany im przez W. Milewskiego Akkord. Wyrokiem prawomocnym
Trybunału Pierwszey Instancyi w dniu 18 Stycznia 1820 zapadłym, niżej podpi-
sany za zdolnego do uzyskania Rehabilitacyi uznanym został. — Na Rehabilitacyą
tę wszyscy Wierzyciele w kwitach Urzędownie zeznanych wyraźnie zezwolili.

Upadłość ta zakończyła się przez układ Sądownie zawarty, i Wyrokami prawo-
mocnymi zatwierdzony. Skutkiem tego zatwierdzenia według Art: 90 Kodexu Han-
dlowego jest Rehabilitacya decyzją Sądu Szlacheckiego i Appellacyjnego Lwowa-
skiego, z dnia 24 Grudnia 1821 do Liczby 14.959. Niżej podpisany za wolnego od
wszelkicy winy względem tej Kredy uznanym jest. Zaspokojenia wszystkich Wie-
rzycieli, iakich Urzędowy Inwentarz Masy teyże wykazuje, dowodzi niżej pod-
pisany Kwitami według załączonego Summaryuszu złożonemi. Kwity te dowodzą
ze wedle Sądownie stwierdzonego Akkordu Wierzyciele w zupełności są zaspoko-
ieni, i żadney więcej do podpisanego nie mają pretensyi. Udowodniwszy prze-
to zaspokojenie Wierzycieli, i swą niewinność, niżej podpisany, tudzież zezwo-
lenie Wierzycieli wyraźne na Rehabilitacyą. Na zasadach Prawa Art: 169 K. 3
Kodexu Handlowego, znosi niżej podpisany do Wysokiego Sądu Appellacyjnego
prośbę, aby onemuż Reh. bilitacyą Wyrokiem swym udzielił raczył. (Podpisano)
w Jmieniu Handlu pod Firmą Franciszka Laszkiewicza, w Krakowie Ignacy Lasz-
kiewicz.

Daley zważywszy Sąd Appellacyjny udowodnienie, załączonemi do powyższej
prośby Allegatom, iż Laszkiewicz wszystkich swych Wierzycieli stosownie do
zawartego przez Milewskiego z nimi układu Wyrokiem Trybunału Iszey Instan-
cyi dnia 12 Stycznia 1822 zatwierdzonego zaspokoili.

Zważywszy niemniej, iż względnie podania tego o Rehabilitacyą w dniu 17 Wrze-
śnia 1822 formalności wszystkie Art: 170 i 171 Tyt: 5 Księgi III Kodexu Handlo-
wego przepisane zostały dopełnione.

Tudzież, iż w myśli Art: 172 i 173 tegoż Kodexu niezaszło w tey mierze za-
dne przeciwieństwo pociągające za sobą odmowienie Rehabilitacyi. — Gdy wniesi-
one przez P. Adryana Stamm Kupca i Obywatela Warszawskiego przeciwień-
stwo, wedle przepisow Art: 172 Księgi III Tyt. 5 Ustawy handlowey, niemoże
stanować żądaniu P. Ignacemu Laszkiewiczowi uzyskania Wyroku Rehabili-
tacyi.

Zważywszy w końcu, iż względem niniejszego żądania niezachodzą przy-
padki Art: 176. Tyt. 5 Księgi III Kodexu Handlowego objęte, Z tych powodów. —

S A D A P P E L L A C Y Y N Y

Znajdując powyższy sposób dopełniony według przepisu Prawa, po wysłuchaniu Prokuratora przy swoim Sądzie, przyjąwszy prośbę Ignacego Liszkiewicza, temuż niniejszym Wyrokiem ostatecznym nadaje Rehabilitacyą przywracając onegoż do czci i możności prowadzenia Handlu.

Koszta Sądu wpisu niniejszego Wyroku, wyznaczają się w cenie 200 Złp. Mocą niniejszego Wyroku ostatecznego.

(podpisano) Nikorowicz.
Matakiewicz.

Zalecamy przeto i rozkazujemy wszystkim Komornikom, od którychby się tego domagano aby niniejszy Wyrok wyeksekwowali, Prokuratorom, aby tego dopilnowali, Komendantom i Urzędnikom Siły Zbrojney, aby dodali pomocy Wojskowej, gdy prawnie o to wezwani zostaną.

(podpisano) Nikorowicz.
Matakiewicz.

L. S.

Za Zgodność niniejszego Wyciągu z samym Oryginałem w Archiwum Sądowym zachowanym co do słowa Zaświadczam (podpisano) Matakiewicz.

Trybunał Pierwszej Instancyi

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do przepisów powyżej cytowanego Prawa, stanowi: iż Wyrok pomieniony, po zaciągnięciu onego, do Protokołu Wyroków, tak Drukiem jak i w miejscach zwyczajnych ma być ogłoszony.

Mocą niniejszego postanowienia (podpisano) Mąkowski.

Kuliczkowski Pisarz.

Zalecamy i rozkazujemy wszystkim Komornikom od którychby się tego domagano aby Wyrok niniejszy wyeksekwowali, Prokuratorom aby tego dopilnowali, Komendantom i Urzędnikom Siły Zbrojney, aby w razie potrzeby gdy o to prawnie wezwani będą, Wojskowej pomocy dodali.

(podp.) Mąkowski.

Kuliczkowski Pisarz.

Zgodność niniejszego Wyciągu z Wyrokiem Oryginalnym świadczą

Kuliczkowski Pisarz Tryb.

Na Kazimierz przy Krakowie pod L. 148 dnia 14 b. m. i r. o godzinie 9 ranney wydzierżawione będą dochody tegoż domu, oraz gruntu do niego należącego się na lat dwa. A zaś o godzinie 11 ranney dnia także powyższego w Żydowskim mieście przy Krakowie pod L. 61 wydzierżawione będą dochody tegoż domu na lat 3 od daty Licytacyi zaczynające się. — Tegoż samego dnia o godzinie 3 z południa w Kazimierzu przy Krakowie pod L. 143. sprzedane będą stoły Lustra, Kanapy, Komody, Szkoła i t. p. poczem nastąpi wydzierżawienie dochodów domu pod L. 143 w Kazimierzu stojącego, a to na lat trzy jod 15 Maja r. b. zaczynające się. —

W Krakowie dnia 10 Maja 1824 roku.

T. Jarzyński, Kom. Sąd.

Kąpiele Siarczane w Krzeszowicach w Okręgu Rzeczypospolitey Krakowskiej, z skutków lekarskich sławne, rozpoczną się d. 15 Maja r. b. — Pawillon, dworki większe i mniejsze, tudzież gmach wysokie łazienki zwany, szczególnie z Wygody i czystości zalecają się. Pałac ku zabawie publiczney codziennie otworzony będzie, gdzie Bale i Kassyna, również podczas tegorocznych Kąpiel drwane uprzyjemnią wieczory. Osoby potrzebujące Kąpiel mineralnych źleśnianych, takież usługone być mogą. Lodownia i Piwnice do użytku wolnego bawiających na Kąpielach gości są przeznaczone. — Dla ułatwienia komunikacyi z Krakowem, ustanowiona jest z strony Rządu poczta na czas trwających Kąpiel. —

W dniu 16 Maja r. b. otwierają się Łazienki wód Siarczanych we Wsi Swęgowicach miłą od Krakowa w Galicyi Austryackiej położoney.